

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 lutego 2017 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Krzysztof Głowczyński

Protokolant: star. sekr. sądowy M. T.

po rozpoznaniu w dniu 28 lutego 2017 r. w Legnicy

sprawy z wniosku K. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania K. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 3 listopada 2016 r.

znak (...)

I. **zmienia decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 3 listopada 2016 r. znak (...) w ten sposób, że do ponownego ustalenia wysokości emerytury K. B. od 01 października 2016 roku przyjmuje podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne za 1972 rok w kwocie 23.880,00 zł i w pozostałej części odwołanie oddala,**

II. **pismo z 07 lutego 2017 r. oraz przedłożone na rozprawie wyliczenia wnioskodawcy wraz z załączonymi do nich dokumentami przekazuje organowi rentowemu jako wniosek o ponowne ustalenie wysokości świadczenia.**

VU 1199/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 03 listopada 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. po rozpatrzeniu wniosku z dnia 02 października 2016 r. odmówił wnioskodawcy K. B. prawa do ponownego ustalenia wysokości emerytury. W uzasadnieniu organ rentowy powołując się na treść art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z FUS wskazał, że składając wniosek w dniu 02 października 2016 r. wnioskodawca nie przedstawił żadnych nowych dowodów i nie przedstawił okoliczności istniejących przed wydaniem decyzji o przyznaniu emerytury, które miałyby wpływ na wysokość świadczenia. Ponadto stwierdził, iż przedłożone kserokopie angaży, raporty zgłoszeniowe z (...) oraz świadectwo pracy z zakładu znajdują się w aktach i były już rozpatrywane. W sprawie podstawy wymiaru toczyło się już postępowanie sądowe, w którym zapadł wyrok oddalający odwołanie.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył K. B. podtrzymał roszczenie o przeliczenie emerytury ze szczególnym uwzględnieniem wynagrodzeń z lat 1972, 1969. Podał, iż w 1966 r. zarobił 16.879 zł, to w latach 1967 – 1971 też zarobił

16.879 zł. Tyle należało przyjąć. Wnioskodawca stwierdził, że ma prawo nie zgadzać się z uzasadnieniem wyroku z dnia 24 czerwca 2015 r. Podał, iż w aktach są zawarte angaże określające jego zarobek na kwoty 1.400 zł, 1.600 zł, 1.800 zł, 2.500 zł i 3.100 zł, a ponadto przysługiwała mu premia oraz „odpowiedzialność materialna”. K. B. stwierdził, że do przeliczenia podstawy wymiaru emerytury nie są potrzebne zeznania świadków. Należy zastosować te dowody, które znajdują się w aktach sprawy.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. wniósł o jego oddalenie z analogicznych do wskazanych w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji przyczyn. Ponadto organ rentowy wskazał, że w sprawie o wysokość emerytury na podstawie kserokopii angaży, raportów zgłoszeniowych z (...) oraz świadectwa pracy toczyło się postępowanie sądowe w sprawie VU 3057/14, w którym odwołanie wnioskodawcy oddalono, zaś w sprawie III AUa 1682/15 Sąd Apelacyjny we Wrocławiu oddalił jego apelację. Zeznania świadków zwłaszcza w sytuacji kiedy nie są poparte żadnymi innymi dowodami, nie mogą stanowić dowodu na potwierdzenie osiąganego wynagrodzenia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

K. B. był zatrudniony w (...) w G. od 01 grudnia 1965 r. do 29 lutego 1980 r. w pełnym wymiarze czasu pracy jako referent zaopatrzenia materiałowego i opakowań. W okresie od 17 maja 1996 r. wnioskodawca początkowo pobierał rentę inwalidzką trzeciej grupy inwalidów, następnie od 17 maja 1996 r. drugiej grupy inwalidów, a następnie rentę z tytułu całkowitej niezdolności do pracy, płatną do 30 października 2001 r. Ponownie prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy pobierał od 08 marca 2002 r. do 31 lipca 2004 r.

Wnioskodawca złożył w dniu 18 sierpnia 2008 r. wniosek o emeryturę. Uwzględniając powyższy wniosek organ rentowy przyznał prawo do świadczenia od 28 sierpnia 2008 r. i do ustalenia podstawy wymiaru przyjął podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia i ustalił wwpw wynoszący 24,30 %. Za okres pracy w (...)O/G. organ rentowy uwzględnił minimalne wynagrodzenie za lata 1965 i 1966. Do wniosku o emeryturę, jak również do wcześniejszych wniosków o rentę wnioskodawca nie przedłożył żadnych dowodów określających wysokość osiągniętego w Spółdzielni wynagrodzenia.

W dniu 20 października 2008 r. K. B. wniósł o przeliczenie emerytury z uwzględnieniem złożonego zaświadczenia ZUS Rp-7 z dnia 15 października 2008 r., określającego wysokość jego wynagrodzenia osiągniętego w latach 1977 – 1980 w (...) O/G.. Wraz ze złożonym w dniu 23 października 2008 r. wnioskiem o przeliczenie świadczenia, poza świadectwami pracy, wnioskodawca złożył kserokopie angaży z: 21 maja 1974 r., 08 października 1974 r., 02 stycznia 1976 r., i 24 stycznia 1969 r. Dodatkowo w dniu 03 grudnia 2008 r. złożył w organie rentowym oryginał angażu z 21 maja 1974 r. oraz okazał oryginał legitymacji ubezpieczeniowej wraz z wpisem określającym wysokość jego wynagrodzenia jakie osiągnął w 1965, 1966, 1979 i 1980 r.

D o w ó d: k. 43 – 45, 49 – 57 oraz 65 – 70 akt emerytalnych.

W załączeniu do pisma z dnia 08 grudnia 2008 r. (...) w G. przesłał do akt K. B. ksero znajdujących się w jego aktach osobowych angaży zrobionych z dokumentów, gdyż ich oryginały zostały wydane wnioskodawcy. Powołując się na te dokumenty Spółdzielnia wskazała, że ubezpieczony miał płacony dodatek stażowy od płacy zasadniczej oraz inne dodatki płacowe, a także, że innych jego dokumentów nie posiada. Spółdzielnia stwierdziła jeszcze ponadto, że w jej archiwum zakładowym nie przechowały się żadne dokumenty z lat 1965 – 1978 dotyczące wynagradzania pracowników, jak np. zakładowy system wynagradzania, regulamin premiowania czy regulamin pracy. Do wymienionego pisma dołączone zostały kserokopie angaży z 21 maja 1974 r., 10 grudnia 1973 r., 13 września 1972 r., 01 października 1975 r., 02 stycznia 1976 r., 27 lutego 1978 r., 01 kwietnia 1976 r.

d o w ó d: pismo, k. 93 – 105 akt emerytalnych.

Decyzją z dnia 19 marca 2009 r. organ rentowy przeliczył emeryturę K. B. i do ustalenia podstawy wymiaru świadczenia przyjął przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 20 lat kalendarzowych

wybranych z całego okresu ubezpieczenia, ze wskazaniem w załącznikach do tej decyzji kwoty podstawy wymiaru i wwpw oraz ustalił wwpw wynoszący 62,87 %.

d o w ó d: decyzja z załącznikami, k. 131, 133 i 139.

We wniosku z dnia 02 września 2014 r. K. B. wniósł o przeliczenie jego świadczenia poprzez przeliczenie podstawy wymiaru.

d o w ó d: wniosek, k. 171 akt emerytalnych.

Decyzją z dnia 02 października 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. po rozpatrzeniu wniosku z dnia 02 września 2014 r. odmówił wnioskodawcy K. B. prawa do ponownego przeliczenia emerytury. W uzasadnieniu organ rentowy powołując się na treść art. 114 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z FUS wskazał, że składając wniosek w dniu 02 września 2014 r. wnioskodawca nie przedstawił okoliczności istniejących przed wydaniem decyzji o przeliczenie emerytury, które miałyby wpływ na wysokość świadczenia. Wyrokiem z dnia 24 czerwca 2015 r. Sąd Okręgowy w Legnicy w sprawie VU 3057/14 oddalił odwołanie wnioskodawcy od decyzji z dnia 02 października 2014 r. Podstawę ustaleń faktycznych stanowiły zeznania świadków. W uzasadnieniu wyroku wskazano, że ze wskazanych w nim przyczyn dowód z zeznań świadków nie jest wystarczający do ustalenia wysokości zarobków jakie wnioskodawca uzyskiwał pracując w Spółdzielni (...). Stwierdzono bardzo ogólnikową treść zeznań świadków, którzy wprost stwierdzili, że nie pamiętają wysokości wynagrodzeń ubezpieczonego. Apelację od powyższego wyroku oddalił wydanym w sprawie III AUa 1682/15 wyrokiem z dnia 22 marca 2016 r. Sąd Apelacyjny we Wrocławiu.

W dniu 05 października 2016 r. K. B. złożył opatrzone datą 02 października 2016 r. pismo, które organ rentowy potraktował jako ponowny wniosek o przeliczenie emerytury. W piśmie tym zażądał ustalenia wynagrodzenia za lata 1967 – 1971 w takiej samej wysokości jak wynagrodzenie z 1966 r., wynoszące 16.879 zł a za 1972 r. wynagrodzenia w kwocie 24.000 zł. Wnioskodawca dołączył do pisma kserokopie: angaży z dnia 13 września 1972 r., 24 stycznia 1969 r., 18 stycznia 1972 r., 21 maja 1974 r., 27 lutego 1978 r., zakresu czynności z dnia 01 kwietnia 1966 r.

(n i e s p o r n e)

W okresie zatrudnienia na stanowisku referenta opakowań ustalono wnioskodawcy od 01 stycznia 1969 r. prawo do dodatku w kwocie 300 zł za materialną odpowiedzialność oraz wynagrodzenie miesięczne w kwocie 1.600 zł.

D o w ó d: w aktach emerytalnych kserokopie angaży z dnia: 24 stycznia 1969 r., k. 207,

18 stycznia 1972 r., k. 208.

Od dnia 13 września 1972 r. powierzono K. B. obowiązki kierownika magazynu spożywczego, opakowań, sprzętu bhp, warzyw, owoców, części zamiennych i materiałów pomocniczych grupy konserwatorów i z tą samą datą ustalono jego wynagrodzenie na kwotę 1.800 zł i 400 zł za odpowiedzialność magazynową.

D o w ó d: w aktach emerytalnych kserokopia angażu z dnia: 13 września 1972 r., k. 206 .

Do ustalenia wysokości emerytury wnioskodawczy za 1972 r. organ rentowy przyjął kwotę 16.320 zł.

(o k o l i c z n o ś ć n i e s p o r n a)

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie było uzasadnione w części.

Sporna między stronami była ocena czy wnioskodawcy przysługuje prawo do ponownego ustalenia wysokości świadczenia. Organ rentowy decyzją z dnia 03 listopada 2016 r. odmówił ponownego przeliczenia świadczenia bowiem

ubezpieczony nie dołączył do wniosku z dnia 02 października 2016 r. nowych dowodów ani nie ujawnił okoliczności istniejących przed wydaniem decyzji, które mają wpływ na wysokość świadczenia.

Stanowisko organu rentowego jest w tym zakresie nie do końca uzasadnione. Należy bowiem stwierdzić, iż nowym dowodem jaki w związku ze wskazanym wyżej wnioskiem pojawił się w sprawie jest kserokopia angażu z dnia 18 stycznia 1972 r. Angażem tym ubezpieczony udokumentował wysokość jego wynagrodzenia od 01 stycznia 1972 r. na kwotę 1.600 zł. Zatem na podstawie art. 114 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wynikającą z tego angażu okoliczność faktyczną należało uwzględnić. W odniesieniu do wynagrodzenia za 1972 r. należało także uwzględnić okoliczności wynikające z angażu z dnia 24 stycznia 1969 r. (k.57v. i 207) i z dnia 13 września 1972 r. (k. 99 i 206). Na podstawie tych trzech angażu należało ustalić wynagrodzenie K. B. za 1972 r.

I tak na podstawie angażu z dnia 24 stycznia 1969 r. (k. 57v. i 207) – od 01 stycznia 1972 r. do 12 września 1972 r. wnioskodawca był uprawniony do kwot po 300 zł miesięcznie tytułem dodatku „za materialną odpowiedzialność”, a więc za okres od 01 stycznia 1972 r. do 12 września 1972 r. należało ustalić kwotę dodatku:

a) $300 \text{ zł} \times 8 \text{ miesięcy} = 2.400 \text{ zł}$,

b) $300 \text{ zł} : 30 \text{ dni} = 10 \text{ zł} \times 12 \text{ dni} = 120 \text{ zł}$, łącznie: 2.520 zł.

Na podstawie angażu z dnia 13 września 1972 r. (k. 206), od 13 września 1972 r. do 31 grudnia 1972 r. wnioskodawcy przyznano kwotę po 400 zł za odpowiedzialność magazynową, tj.

a) $400 \text{ zł} : 30 \text{ dni} = 13,33 \text{ zł} \times 18 \text{ dni} = 240,00 \text{ zł}$,

b) $400 \text{ zł} \times 3 \text{ miesiące} = 1.200 \text{ zł}$, łącznie: 1.440 zł.

Na podstawie angażu z 18 stycznia 1972 r. (k. 208), od 01 stycznia 1972 r. do 12 września 1972 r. wynagrodzenie ustalono na kwotę 1.600 zł, i w związku z tym za wskazany okres ubezpieczonemu przysługiwało łączne wynagrodzenie:

a) $1.600 \text{ zł} \times 8 \text{ miesięcy} = 12.800 \text{ zł}$,

b) $1.600 \text{ zł} : 30 \text{ dni} = 53,33 \text{ zł} \times 12 \text{ dni} = 640 \text{ zł}$, łącznie: 13.440 zł.

Zaś na podstawie angażu z dnia 13 września 1972 r. (k. 206), od 13 września 1972 r. do 31 grudnia 1972 r. wynagrodzenie ustalono na kwotę 1.800 zł i w związku z tym za ten okres należne było wynagrodzenie:

a) $1.800 \text{ zł} : 30 \text{ dni} = 60 \text{ zł} \times 18 \text{ dni} = 1.080 \text{ zł}$,

b) $1800 \text{ zł} \times 3 \text{ miesiące} = 5.400 \text{ zł}$, łącznie: 6.480 zł.

Łącznie zatem za 1972 r. należało uwzględnić wynagrodzenie w kwocie ($2.520 \text{ zł} + 1.440 \text{ zł} + 13.440 \text{ zł} + 6.480 \text{ zł} =$) 23.880 zł. Ustalenie tego wynagrodzenia było możliwe dopiero po przedłożeniu kserokopii angażu z dnia 18 stycznia 1972 r., w dniu 05 października 2016 r. Na podstawie art. 129 ust. 1 ustawy emerytalnej świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. Skoro zatem wniosek obejmujący między innymi roszczenie o ustalenie wysokości emerytury z uwzględnieniem wyższego od przyjętego wynagrodzenia za 1972 r. ubezpieczony złożył w dniu 05 października 2016 r., ponowne ustalenie wysokości świadczenia może nastąpić od pierwszego października 2016 r.

Mając powyższe na uwadze Sąd w części uwzględnił odwołanie i na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł co do istoty sprawy.

W pozostałym natomiast zakresie nie zachodzą podstawy do ponownego przeliczenia świadczenia. Należy bowiem wskazać, iż wnioskodawca jest uprawniony do emerytury od 28 sierpnia 2008 r. i przysługując prawo do świadczenia

organ rentowy na podstawie przedłożonych przez K. B. dokumentów ustalił podstawę wymiaru emerytury, wwpw oraz obliczył wysokość świadczenia. W związku z przedłożeniem przez ubezpieczonego najpierw zaświadczenia ZUS Rp-7 z dnia 15 października 2008 r. a następnie kserokopii angaży z okresu zatrudnienia w (...) oraz legitymacji ubezpieczeniowej, Zakład Ubezpieczeń Społecznych decyzją z dnia 19 marca 2009 r. na podstawie tych dokumentów przeliczył podstawę wymiaru emerytury wnioskodawcy, ustalił wwpw oraz obliczył wysokość świadczenia. Skoro zatem decyzją ostateczną z dnia 19 marca 2009 r. ustalona została prawomocnie wysokość przysługującej wnioskodawcy emerytury, to z uwagi na brak nowych okoliczności mających wpływ na wysokość świadczenia, jego przeliczenie nie jest możliwe. Na podstawie bowiem art. 114 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wysokość emerytury ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczeń zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość. Wykładni tego przepisu dokonał w wyroku z dnia 05 kwietnia 2011 r., III UK 91/10, LEX nr 949032 Sąd Najwyższy wskazując, że:

1. z art. 114 ust. 1 i 1a ustawy z 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wynika jednoznacznie, że ponowne ustalenie prawa do świadczeń, określane nietrafnie jako wznowienie postępowania, zarówno na wniosek osoby zainteresowanej jak i z urzędu, wymaga kumulatywnego spełnienia przesłanek ustawowych wymienionych w tym przepisie.

2. w sytuacji gdy po uprawomocnieniu się decyzji przyznającej prawo do emerytury, nie przedstawiono nowych dowodów, istniejących przed wydaniem tej decyzji a nieznanymi w tym dniu organowi rentowemu, to organ rentowy nie może z urzędu wszcząć postępowania o ponowne ustalenie prawa do świadczeń w trybie art. 114 ust. 1a w związku z ust. 1 ustawy z 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Powyższe oznacza, że wspomniane nowe dowody czy ujawnione okoliczności nie były znane organowi rentowemu w chwili wydawania przez niego decyzji oraz mają one wpływ na prawo do świadczenia czy jego wysokość. Ocena zasadności wniosku o ponowne ustalenie prawa do świadczenia musi więc prowadzić do ustalenia zarówno dowodów czy też okoliczności posiadających przymiot nowości i ujawnionych dopiero po wydaniu uprzedniego wyroku sądowego (vide wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 11 września 2013 r., sygn. akt III AUa 2146/12, LEX nr 1381344). W realiach rozpoznanej sprawy poza okolicznościami dotyczącymi wynagrodzenia za 1972 r. wnioskodawca nie dołączył do wniosku z dnia 02 października 2016 r. jakichkolwiek, szczególnie nowych dowodów, które miałyby wpływ na wysokość jego świadczenia. Dokumenty, które wnioskodawca dołączył do wcześniejszych wniosków stanowiły podstawę przeliczenia jego emerytury decyzją prawomocną z dnia 19 marca 2009 r. (wymienione w ustaleniach faktycznych zaświadczenie ZUS Rp-7, legitymacja ubezpieczeniowa oraz kserokopie angaży). Należy podkreślić, że poza jednym, pozostałe załączone do odwołania angaże nie stanowią „nowości”, bowiem ubezpieczony złożył je wcześniej i angaże te stanowiły podstawę wydanych wcześniej przez organ rentowy decyzji.

Mając powyższe na uwadze Sąd uznał, iż w świetle normy art. 114 ust. 1 ustawy emerytalnej nie ma uzasadnionych podstaw do zmiany zaskarżonej decyzji i z tego względu na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. pozbawione we wskazanej wyżej części uzasadnionych podstaw odwołanie oddalił.

W sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych sąd ocenia legalność decyzji rentowej według stanu rzeczy w chwili jej wydania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 02 sierpnia 2007 r., III UK 25/07; OSNP 2008/19-20/293). Załączone dopiero do pisma ubezpieczonego z dnia 07 lutego 2017 r. kserokopie dokumentów nie mogły stanowić podstawy zaskarżonej decyzji. Nie jest zatem możliwe ich uwzględnienie w postępowaniu odwoławczym od decyzji z dnia 03 listopada 2016 r. Stąd traktując pismo z 07 lutego 2017 r. oraz przedłożone na rozprawie wyliczenia wraz z załączonymi do nich dokumentami jako wniosek o ponowne ustalenie wysokości emerytury Sąd przekazał je celem rozpatrzenia właściwemu rzeczowo organowi rentowemu.